

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет туризму, бізнесу і психології

Кафедра психології і туризму

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчально-виховної роботи

Мирослав СОЛОВЕЙ

«23» червня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Екскурсологія

галузь знань
спеціальність
рівень вищої освіти
освітня програма
статус дисципліни

24 Сфера обслуговування
242 Туризм і рекреація
другий (магістерський)
Туризмознавство
нормативна

Форма здобуття освіти	денна/заочна
Навчальний рік	2023/2024
Семестр	I
Кількість кредитів ЄКТС	3
Мова навчання	українська, англійська
Форма підсумкового контролю	іспит

Розробник: доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри психології і туризму Київського національного лінгвістичного університету Бабушко С.Р.

СХВАЛЕНО на засіданні кафедри психології і туризму

«08» червня 2023 року, протокол № 16

Завідувач кафедри

Олександр БОНДАРЕНКО

СХВАЛЕНО на засіданні вченої ради факультету туризму, бізнесу і психології

«23» червня 2023 року, протокол № 9

Голова вченої ради факультету

Ганна КУЧЕРЯВА

1. Мета вивчення дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Екскурсологія» є формування у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей.

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану):

Денна форма здобуття освіти (I семестр):

3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі:

лекції – 20 год.

семінарські заняття – 10 год.

самостійна робота – 60 год.

Заочна форма здобуття освіти (I семестр):

3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі:

лекції – 6 год.

семінарські заняття – 4 год.

самостійна робота – 80 год.

2. Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни:

Передумовою до вивчення дисципліни «Екскурсологія» є вивчення дисциплін «Організація екскурсійної діяльності», «Музеї України».

Знати

- місце і роль екскурсійної діяльності в індустрії туризму;
- сутність та ознаки екскурсії, її функції;
- особливості екскурсійного методу;
- принципи та критерії класифікації екскурсій;
- методика підготовки та проведення екскурсії;
- принципи диференційованого підходу до екскурсійного обслуговування;
- особливості екскурсійної роботи з різними верствами населення, вітчизняних та іноземних туристів;
- основи професійної майстерності екскурсовода, вимоги до екскурсовода.

Вміти

- організувати та планувати екскурсійну діяльність;
- готувати контрольний та індивідуальний тексти екскурсії;
- розробляти та проводити екскурсії;
- зображати на карті основні шляхи стародавніх мандрівників, в тому числі теренами України;
- зображати на карті основні центри виникнення мандрівництва;
- користуватись основними прийомами проведення екскурсій;
- складати технологічну карту екскурсії;

- організовувати екскурсійне обслуговування різних верств населення, вітчизняних та іноземних туристів;
- застосовувати набуті знання у практичній діяльності.
Володіти навичками
- користуватися базовою термінологією екскурсології,
- адаптувати теоретичний та практичний матеріал до сучасних умов туристичного ринку.

4. Анотація навчальної дисципліни «Екскурсологія»:

Метою дисципліни «Екскурсологія» є формування у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Екскурсологія» є екскурсологія як наука.

Завданням навчальної дисципліни «Екскурсологія» є набуття здобувачами ступеня магістра теоретичних знань основ екскурсійної теорії; технологічного процесу створення екскурсійного продукту, особливостей методики проведення екскурсій для різних вікових груп внутрішніх та іноземних туристів; формування умінь створювати конкурентоспроможний екскурсійний продукт, організовувати та проводити екскурсії для внутрішніх та іноземних туристів; вдосконалення навичок оперування фаховою термінологією, методикою розробки та проведення різних видів екскурсій.

Навчальна дисципліна «Екскурсологія» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 242 Туризм і рекреація складається з одного змістового модуля: **Теоретико-методологічні основи та прикладні аспекти екскурсології.**

- 5. Завданням** вивчення дисципліни «Екскурсологія» є набуття теоретичних знань про екскурсологію, формування правильного бачення розвитку її основних складових, а також формування таких загальних та фахових компетентностей:

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до організації, планування, прогнозування результатів діяльності.

ЗК2. Здатність вести професійну діяльність у міжнародному та вітчизняному середовищі.

ЗК3. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 8. Здатність дотримуватися принципів академічної доброчесності у наукових дослідженнях

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК1. Здатність застосовувати у професійній діяльності категорійно-термінологічний апарат, концепції, методи та інструментарій системи наук, що формують науковий базис туризму та рекреації.

СК2. Здатність планувати і виконувати наукові та/або прикладні дослідження у сфері туризму та рекреації.

СК5. Здатність оперувати інструментами збору, обробки інформації, аналізувати та управляти туристичною інформацією.

СК7. Здатність розробляти та впроваджувати інновації в діяльності суб'єктів туристичного ринку

СК8. Здатність визначати місце України в загальноєвропейському і світовому туристичному просторі.

6. Очікувані результати навчання з дисципліни:

Очікувані результати навчання з дисципліни:

Результат навчання (1. знати; 2. уміти; 3. комунікація; 4. автономність і відповідальність)		Форми (та / або методи і технології навчання)	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)
Код	Результат навчання		
1.1	знати теорію екскурсознавства, понятійно-категоріальний апарат дисципліни	Лекції, семінари, самостійна робота, активні методи навчання	Експрес-контроль, оцінювання презентації
1.2.	знати історію екскурсознавства, основні туризмологічні концепції	Лекції, семінари, самостійна робота, інтерактивні методи навчання	Творче повідомлення, усне опитування, іспит
2.1.	вміти користуватися у своїй майбутній професії понятійним апаратом туризмологічних термінів	Лекції, семінари, самостійна робота, мультимедійні технології	Тести, написання тез доповіді та участь в науково-практичній конференції з проблем екскурсології
3.1.	застосовувати набуті теоретичні знання для вирішення конкретних практичних завдань	Лекції, семінари, інтерактивні методи навчання, мультимедійні технології	Вирішення кейсів, усне опитування
4.1.	адаптувати теоретичний та	Виконання проєкту	Захист авторської

практичний матеріал до сучасних умов туристичного ринку	зі створення авторської англомовної екскурсії	екскурсії англійською мовою на маршруті
---	---	---

7. Співвідношення очікуваних результатів навчання з дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання з Дисципліни ОК.3	Зн	Ум1	Ум2	Ум3	К1	АВ
Програмні результати навчання (назва)						
РН1. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, критичне осмислення проблем у сфері туризму та рекреації і на межі галузей знань.	+		+	+	+	+
РН2. Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур у сфері туризму і рекреації.	+	+	+		+	+
РН3. Застосовувати сучасні цифрові технології, методи та інструменти дослідницької та інноваційної діяльності для розв'язання складних задач у сфері туризму та рекреації.	+	+	+		+	+
РН6. Аналізувати та оцінювати діяльність суб'єктів туристичного ринку, планувати результати їх стратегічного розвитку.				+	+	+
РН7. Організовувати співпрацю зі стейкхолдерами, формувати механізми взаємодії суб'єктів туристичного ринку з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.				+	+	+
РН9. Розробляти та реалізовувати проекти у сфері туризму та рекреації на засадах економічної, соціальної і екологічної ефективності.				+	+	+
РН11. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення професійних проблем, презентації результатів досліджень та проектів	+		+		+	+

у сфері туризму і рекреації						
-----------------------------	--	--	--	--	--	--

8. Система оцінювання результатів навчання здобувачів

Система модульно-рейтингового контролю результатів навчання здобувачів має таку структуру:

№ з/п	Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності здобувача	Максимальна кількість балів
1.	Передбачений підсумковий контроль – іспит	1. Аудиторна та самостійна навчальна робота здобувача	50
		2. Модульна контрольна робота (МКР)	20
		3. Іспит	30

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності здобувача (аудиторна робота та самостійна робота) може здійснюватися за національною 4-бальною шкалою – “відмінно” (“5”), “добре” (“4”), “задовільно” (“3”), “незадовільно” (“2”). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських і практичних занять позначаються “0”.

Критерії оцінювання аудиторної роботи здобувача (на семінарському занятті)

№ п/п	Види навчальної діяльності здобувача	Оцінка	Критерії оцінки
1.	Відповідь на семінарі з основних питань	5	Правильна, ґрунтовна, повна відповідь, творче висвітлення проблем
		4	Правильна, але недостатньо повна, розгорнута та ґрунтовна
		3	Поверхнева з порушенням логіки, не аргументована
		2	Неправильна
2.	Активна участь у роботі семінару (доповнення, відповіді на питання тощо)	5	Максимально висока активність, що свідчить про всебічну обізнаність з матеріалом
		4	Висока активність, що свідчить про фрагментарну обізнаність з матеріалом
		3	Середня активність, що свідчить про необізнаність з матеріалом
		2	Низька активність, що свідчить про не володіння матеріалом

3.	Експрес-контроль (робота на семінарі протягом 10-15 хв.: тест, поточна контрольна робота, вибіркоче опитування та ін.)	5	Повна відповідь за критеріями конкретного виду роботи
		4	Недостатньо повна відповідь за критеріями конкретного виду роботи
		3	Поверхнева з порушенням логіки, не аргументована
		2	Незадовільна відповідь за критеріями конкретного виду роботи
4.	Написання творчого повідомлення	5	Грунтовне повідомлення, в якому повністю розкрито зміст обраної проблеми, зроблено відповідні узагальнення, висновки.
		4	Правильне, але недостатньо повне, розгорнуте та ґрунтовне повідомлення
		3	Поверхнєве з порушенням логіки, не аргументоване повідомлення
		2	Поверхнєве з порушенням логіки, численними помилками повідомлення

Критерії оцінювання самостійної роботи здобувача

Позааудиторна самостійна робота оцінюється за національною 4-бальною системою, яка переводиться у відповідні рейтингові бали: “5” – 10 балів; “4” – 8 балів; “3” – 6 балів; “2” – 4 бали.

виконані всі вимоги до написання позааудиторної самостійної роботи: позначені проблема й обґрунтована її актуальність, зроблений аналіз різних точок зору на проблему й логічно викладена власна позиція, сформульовані висновки, тема розкрита повністю, витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення, дані правильні відповіді на додаткові питання.	«відмінно»
виконані основні вимоги до написання позааудиторної самостійної роботи, тема розкрита достатньо повно, витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення. В той же час допущені деякі недоліки: не обґрунтовано актуальність проблеми, сформульовані висновки не чіткі, наявні певні неточності у викладенні матеріалу.	«добре»

є істотні відступи від вимог до написання позааудиторної самостійної роботи. Зокрема: тема розкрита лише частково, допущені фактичні помилки в змісті позааудиторної самостійної роботи, відсутній висновок, не витриманий обсяг самостійної роботи; є недоліки в оформленні.	«задовільно»
тема самостійної роботи не розкрита, виявляється істотне нерозуміння проблеми, не витриманий обсяг самостійної роботи; самостійна робота оформлена неправильно.	«незадовільно»

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10¹**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

За рішенням кафедри може здійснюватися накопичувальна система оцінювання навчальних досягнень студентів. Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності кожного студента (аудиторна, самостійна робота (письмові завдання, виконання тестових завдань), за такого підходу, може здійснюватися за десятибальною шкалою (від 0 до 10 балів). У кінці вивчення навчального матеріалу кожного модуля викладач виставляє **окремо** бали за: 1) аудиторну роботу, 2) виконання самостійних письмових завдань – як середнє значення усіх поточних оцінок з кожного виду роботи студента з округленням до цілого числа. Ці оцінки помножуються на **2 (10 x 2 = 20)**. Таким чином, сума балів (**максимум 20+20=40**) за зазначені види роботи накопичується в рейтинговому “кошику” студента. У кінці вивчення навчального матеріалу модуля викладач виводить також середнє значення всіх поточних оцінок за виконання студентом тестових завдань (**максимум 10 балів**). Визначений середній бал за виконання тестових завдань додається до попередньо зароблених студентом балів. Сума балів за названі види роботи (**максимум 20+20+10=50**) є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу. Наприкінці семестру всі студенти виконують модульні контрольні роботи з усіх дисциплін. Модульні контрольні роботи оцінюються за 4-бальною системою («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)). Ці оцінки трансформуються в **рейтинговий бал за МКР** у такий спосіб:

- для дисциплін, з яких передбачено підсумковий контроль у формі заліку:

¹ Наприклад, протягом семестру студент отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «5», «3», «5», «4», «5», «4». Середня арифметична оцінка становить **4,33**, з округленням до десятої частки – **4,3**. Отриману оцінку множимо на **10: 4,3x10=43**. Це число є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

«відмінно»	– 50 балів;
«добре»	– 40 балів;
«задовільно»	– 30 балів;
«незадовільно»	– 20 балів.

Неявка на МКР – 0 балів.

- для дисциплін, з яких передбачено підсумковий контроль у формі іспиту:

«відмінно»	– 20 балів;
«добре»	– 16 балів;
«задовільно»	– 12 балів;
«незадовільно»	– 8 балів.

Неявка на МКР – 0 балів.

Модульна контрольна робота виконується протягом двох академічних годин (1 година 20 хвилин)).

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи:

Модульні контрольні роботи оцінюються за 4-бальною шкалою («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)).

Модульна контрольна робота з навчальної дисципліни «Екскурсологія» передбачає виконання творчого проєктного завдання – створення картосхеми маршруту до розробленої англomовної екскурсії, її представлення та захист.

Проєкт оцінюється на “відмінно”, коли здобувач досконало орієнтується у навчальному матеріалі, вміє застосовувати навчальну інформацію для осмисленого відтворення етапів картосхеми, творчо застосовує теоретичний апарат дисципліни в прикладному використанні, робить аргументовані висновки, демонструє власне бачення проблеми й шляхів її розв’язання.

На оцінку “добре” здобувач повинен чітко захищати розроблену картосхему, відповідати на поставлені питання, демонструючи творчий підхід до виконання поставленого завдання й вільне володіння навчальною інформацією, вміння робити аналіз нестандартних ситуацій і висновків, але у відповідях можуть траплятися деякі неточності.

Оцінка “задовільно” ставиться тоді, коли здобувач частково розробив картосхему, знає відповідь на запропоновані питання і демонструє наявність окремих елементів самостійного мислення при відтворенні стандартної ситуації.

“Незадовільно” – це повне незнання програмного матеріалу, невміння розробити картосхему маршруту екскурсії і представити її.

Проєктне завдання в якості модульної контрольної роботи може оцінюватися в багатобальній системі: **максимум 20 балів** за модульну контрольну роботу, оскільки для цієї дисципліни передбачено підсумковий контроль у формі іспиту.

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового бала за роботу протягом семестру і рейтингового бала за МКР.

Підсумковий контроль

Іспит

Іспит відбувається в усній формі. Здобувачі мають дати відповідь на три питання екзаменаційного білету.

В умовах **дистанційного навчання** здобувачі складають іспит в **онлайн режимі** на інформаційній платформі Teams в реальному часі відповідно до розкладу іспитів, складеного деканатом факультету. Обов'язковою умовою складання іспиту є підключення з відеозв'язком (з персонального комп'ютера, телефону або іншого пристрою).

Здобувачі обирають екзаменаційний білет шляхом вибору його порядкового номеру. Питання екзаменаційного білету екзаменатор відправляє у чаті конференції. На підготовку для відповіді здобувачам дається 10 хв. За бажанням здобувачі можуть починати відповідати раніше відведеного часу.

Максимальний екзаменаційний бал становить **30**. Викладач оцінює відповідь здобувача вищої освіти на іспиті у 4-бальній шкалі. Ця оцінка трансформується в **екзаменаційний рейтинговий бал** у такий спосіб:

- «відмінно» – 30 балів;
- «добре» – 23 бали;
- «задовільно» – 18 балів;
- «незадовільно» – 0 балів.

Здобувачам вищої освіти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **63 – 70**, за рішенням кафедри може бути виставлена підсумкова оцінка за дисципліну за національною шкалою «**відмінно**», за шкалою ЄКТС – **A**. **Підсумковий рейтинговий бал** виставляється шляхом додавання до семестрового рейтингового бала студента **30 балів**.

Критерії оцінювання відповіді здобувача на іспиті

<ul style="list-style-type: none"> • повна і правильна відповідь на всі питання екзаменаційного білета, здобувач демонструє знання фактологічного матеріалу, основних теоретичних проблем курсу, вичерпно відповідає на додаткові запитання викладача, творчо застосовує теоретичний апарат дисципліни. 	«відмінно»
<ul style="list-style-type: none"> • в цілому правильна відповідь на питання екзаменаційного білета, здобувач вміє робити аналіз і висновки, але на додаткові запитання викладача відповідає з деякими погрішностями 	«добре»
<ul style="list-style-type: none"> • поверхова відповідь на питання екзаменаційного білета, здобувач припускається окремих помилок при висвітленні фактологічного матеріалу, частково знає відповідь на запропоновані питання і демонструє наявність окремих елементів самостійного мислення. 	«задовільно»
<ul style="list-style-type: none"> • відсутність будь-якої відповіді на теоретичні запитання 	«незадовільно»

внаслідок незнання програмного матеріалу.	
---	--

Підсумкова оцінка за дисципліну виставляється за підсумковим рейтинговим балом (сума семестрового рейтингового бала та екзаменаційного бала) за таблицею:

Підсумковий рейтинговий бал	Оцінка за шкалою ЄКТС	Підсумкова оцінка за дисципліну за національною шкалою
90 – 100	А	відмінно
82 – 89	В	добре
75 – 81	С	
66 – 74	D	задовільно
60 – 65	Е	
0 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання

Якщо здобувач на іспиті з дисципліни, з якої він мав семестровий рейтинговий бал **менше 42 балів**, отримує **позитивну** екзаменаційну оцінку («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»)), то такому здобувачу виставляється підсумкова оцінка з дисципліни за національною шкалою **лише «задовільно»**, за шкалою ЄКТС – **Е**, а в екзаменаційній відомості в графі «Підсумковий рейтинговий бал» ставиться **60 балів**.

Умови допуску до семестрового іспиту

При розв'язанні питання про допуск здобувачів до заліково-екзаменаційної сесії враховується виконання ними вимог навчального плану і графіка навчального процесу. Здобувачі всіх курсів денної форми здобуття освіти мають відпрацювати всі пропущені аудиторні заняття. У випадку невиконання здобувачем усіх видів робіт, передбачених навчальним планом на семестр, ректор вирішує питання про відрахування такого здобувача з Університету за невиконання індивідуального навчального плану на підставі письмового подання декана факультету і завідувача відповідної кафедри.

Здобувач вважається **допущеним до семестрового контролю** (іспитів / диференційованих заліків / заліків), якщо він **виконав усі види робіт**, що передбачені робочими програмами навчальних дисциплін на семестр.

9. Програма навчальної дисципліни. Тематичний план занять

№ п/п	№ і назва теми (включно із темами, що винесені на самостійне опрацювання)	Кількість годин							
		Денна форма				Заочна форма			
		Разом	у тому числі			Разом	у тому числі		
			лекції	семінарські / практичні заняття	самостійна робота		лекції	семінарські / практичні заняття	самостійна робота
Теоретико-методологічні основи та прикладні аспекти екскурсології									
1.	Тема 1. Екскурсологія як наука. Excursion as a science.	12	2	2	8	12	2	–	10
2.	Тема 2. Теорія і методологія екскурсійної справи.. Theory and methodology of excursion activity.	16	4	2	10	16	–	2	14
3.	Тема 3. Функції та ознаки екскурсії. The functions and features of the tour/excursion.	12	2	2	8	12	2	–	10
4.	Тема 4. Становлення і розвиток екскурсології в Україні. Development stages of excursion science in Ukraine.	16	4	2	10	16	–	2	14
5.	Тема 5. Класифікації екскурсій, критерії, основні характеристики. Classification of excursions.	14	4	-	10	14	1	–	13
6.	Тема .6. Методика розробки та проведення екскурсій: основні кроки. The main steps in creating an excursion product.	20	4	2	14	20	1	–	19
	Разом годин за модулем 1	90	20	10	60	90	6	4	80
	Усього годин	90	20	10	60	90	6	4	80

Зміст навчальної дисципліни за темами

Theme 1. Excursion as a Science

Excursions in tourism business. Theory of excursion. The origin of the term “excursion”. And its meanings. The theory of excursion and its meanings. The history of development of a new science. Stages of development. The initial stage – 1920. Infancy stage – 1930. Intensive development stage – 1970ies. Theoretical courses of excursion theory. The ruin of the excursion theory – 1990 –ies. State Committee if Tourism. New Law of Ukraine “On Tourism” (1995).

Theme 2. Excursion, Tour and Their Essence

The origin of the word “tour/excursion”. What does the term “tour” denote nowadays? Derivatives of the basic terms. Subjects of the excursion activity: guide, conductors, tourists and their tasks. Tour as an activity and its components. The roles of the guides and the roles of tourists throughout the excursion. Tour as a communication. Forms of direct and indirect communication. Different roles and options the guide uses. The aspects excursions are understood in practice.

Theme 3. The Functions and Features of the Tour/Excursion

The notion of a “function”. The functions of the excursion: informative, scientific, ideological, educational, cultural, leisure activity, shaping human interests. The excursion as a synthesis of speech and other thematically integrated parts. The notion of a “sign/indicator”. 7 indications of the excursion. Common indicators of a typical city or suburban excursion.

Specific signs. The notion of “gidism”. Recommendations how to prevent negative features of “gidizm”.

Theme 4. Development Stages of Excursion Science in Ukraine

The history of excursion theory and practice in Ukraine.

The first stage – the second half of the 18th –the first half of the 19th century. The second stage – the mid – the end of the 19th century. The third stage – 90-ies of the 19th century – 1918. Some facts and figures to compare on excursions. Field trips. Historic excursions. religious ones. Literary and art excursions. Excursions to plants, factories. Excursion movement. excursion movement. River excursions. The achievements of the excursion science. The fourth stage – 1919-1927-ies. The fifth stage – 1928 -1941-ies. The sixth stage – 1946 – 1968-ies. Suputnyk. Inturist and their tasks. The seventh stage – 1969 – 1986-ies. The eighth stage – 1987 –1990-ies, transition period. The ninth stage – from 1990-ies –till now.

Theme 5. Classification of Excursions

The notion of the term “classification”. Main criteria for classifying excursions: content; participation; location of performing the excursion; mode of the transportation or movement during the excursion; form of conducting the excursions; rhythm and frequency of excursions. 2 groups of content: overview or sightseeing; thematic. Sightseeing excursions and their peculiarities. Thematic excursions and their main features. Division of excursions. Literary tours. Architectural and urban excursion. Participants’ characteristics. Excursion classification by venue and mode of transport. The need of excursion classification.

Theme 6. The Main steps in Creating and Excursion Product

Technology and technological process of creating a tour. 2 elements of creating: preparation of the excursion and the tour guide oneself. 15 stages of creating a tour. The design of an excursion. The theme of the excursion. The objects to sightsee. The length of the excursion. The volume of the information. The transportation on the itinerary. The results of sociological survey on the quality of provided excursion services. Critical steps in creating a tour. The technological documentation: cards of the attraction (passport). Testing variant of the excursion. Tour guide's portfolio. The scheme of the itinerary for transport excursion. certain methods how to represent the materials from the guide's portfolio.

10. Рекомендовані джерела

Основна література:

1. Бабушко, С.Р. (2019). *Опорний конспект з «Екскурсології (англ. мовою)»*.
2. Коваль, П.Ф., Алешугіна, О., Андрєєва, Г.П. (2010). *В'їзний туризм : навч. посіб.* Ніжин : Лук'яненко В. В.
3. Кіптенко, В. (2018). *Організація екскурсійних послуг: підручник*. Київ ОЛДІ-ПЛЮС.
4. Король, О.Д. (2016). *Організація екскурсійних послуг у туризмі: навч.-метод. Посібник*. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т.
5. Покоłodна, М.М. (2017). *Організація екскурсійної діяльності: підручник*. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова.

Додаткова література:

1. Альтгайм, Л. Б. (2016). Основне значення та принципи організації екскурсійних послуг. *Вісник Хмельницького національного університету*, 6, Т. 1, 215-219.
2. Бабарицька, В. К., Коротков, А., Малиновська, О. (2007). *Екскурсознавство і музеєзнавство: навч. посібник*. Київ: Альтерпрес.
3. Дашевська, І.М., Томкович, І.М. (2012). Інтерактивні методи навчання та їх застосування в екскурсійній діяльності. *Вісник Луганського національного університету ім. Тараса Шевченка*, 4 (239), Ч. II., 129-134.
4. Федорченко, В.К. (ред.) (2006). *Енциклопедичний словник-довідник туризму*. Київ: Видавничий дім «Слово».
5. Зінченко, В. А.(2010). Екскурсологія як туризмологічна наука. *Наукові записки Київського університету туризму, економіки і права. Серія: філософські науки*, 8, 211-223.
6. Каролоп, О. О. (2002). *Організація екскурсійної діяльності*. Київ: Вид. центр КНЕУ.
7. Покоłodна, М. М. (2012). Визначення екскурсійного потенціалу міста та шляхів активізації його використання. *Комунальне господарство міст*, 102, 475-479.
8. Федорченко, В. К., Костюкова, О. М., Дьорова, Т. А., Олексійко, М. М. (2004). *Історія екскурсійної діяльності в Україні: навч. посібник*. Київ, Кондор.

9. Черезова, М.В. (2009). Педагогічні ознаки екскурсії. *Вісник Луганського національного університету ім. Тараса Шевченка. Серія: Педагогічні науки*, 10 (173), 96-103.

11. Додаткові ресурси

1. Державне агентство України з туризму та курортів. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.tourism.gov.ua>.
2. Каталог сайтів - турфирми, гостиниці, отели, пансіонати, санаторії. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <Http://infotravel.com.ua>
3. Сайт Державного комітету статистики України. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
4. Сайт Державної служби туризму і курортів. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.tourism.gov.ua>
5. Tourism Highligts. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.unwto.org>
6. Інформація про туристичні виставки в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.autoexpo.ua/ex/toursalon/, www.uitt-kiiev.com.
7. ЛігаЗакон. – Режим доступу : www.liga.net
8. Нормативні акти України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.nau.kiev.ua.
9. Офіційний сайт Всесвітньої організації туризму. – Режим доступу : www.world-tourism.org.
10. Посилання на сайти офіційних туристичних організацій за країнами світу. – Режим доступу : www.towd.com.
11. Посилання на сайти, присвячені туризму, за країнами. – Режим доступу : www.123world.com/index.html.

Посилання на електронні ресурси, на яких розміщено додаткову інформацію щодо дисципліни

прикладі контрольних та екзаменаційних завдань	http://knlu.edu.ua/struktura/faculties/faculty-of-translation/kafedra-turizmu-i-fizichnogo-vikhovannya
тематика рефератів	http://knlu.edu.ua/struktura/faculties/faculty-of-translation/kafedra-turizmu-i-fizichnogo-vikhovannya
методичні вказівки з виконання самостійної роботи	http://knlu.edu.ua/struktura/faculties/faculty-of-translation/kafedra-turizmu-i-fizichnogo-vikhovannya